

Kapitel 9

Essays om kriminalitet

Hvorfor skal jeg læse dette kapitel?

Fordi du vil kunne **redegøre** for, hvordan forskellige aktører forholder sig til kriminalitet, og med udgangspunkt heri **sammenligne**, hvordan de hver især forstår den kriminelle løbebane, og afslutningsvis **diskutere**, hvorvidt det er en god idé at sætte rockere i fængsel.

Essay 1: Mit liv som rocker

Opgave

Læs essayet, og forklar Brian Sandbergs vej ind i det kriminelle miljø med anvendelse af relevant teori. Diskutér derefter fordele og ulemper ved at sætte rockere og bandemedlemmer i fængsel.

50-årige Brian Sandberg er tidligere rocker i Hells Angels og Bandidos. Som 24-årig fik han en dom på syv års fængsel for narkotikahandel. I 2011 blev han i byretten dømt for at have beordret to drabsforsøg, men senere frifundet i landsretten. I dag bor han i Slagelse, arbejder som bestyrer af en plads med

jord til byggepladser og er ifølge eget udsagn færdig med at begå kriminalitet. I dette interview, der er foretaget i forbindelse med denne bog, fortæller Brian Sandberg om sin opvækst, sin vej ind i rockerverdenen og nu sin vej ud.

Hvordan husker du tilbage på din barndom?

Jeg er født og opvokset i Slagelse i en normal kernefamilie med hårdtarbejdende forældre og bror og søster. Jeg har ikke manglet noget i min barndom. Der har været masser af kærlighed. Der er ikke nogen ting, jeg kan se tilbage på i dag og sige: Her fejlede det.

Hvordan var du i skolen?

Jeg var lidt over middel i skolen, men jeg

gjorde ikke rigtig noget ved det. Lærerne sagde til mig: Hvorfor tager du dig ikke sammen? Jeg var sådan lidt comme ci comme ca og vidste ikke rigtig, hvad jeg skulle. Jeg tog 10. klasse og så ét år på handelsskolen, og derefter kom jeg ind i militæret. Jeg var nok rodløs og vidste ikke helt, hvad jeg ville med livet.

Var du en rod i skolen?

Sådan husker jeg det ikke. Jeg blev indblandet i nogle slagsmål i skolen, men da jeg begyndte til taekwondo som 14-årig, fik jeg mine aggressioner ud og lærte at styre det. Jeg var nok mere en, der godt kunne lide at dyrke sport i frikvartererne, og var god til at skabe sammenhold.

Hvordan startede du med at sælge narko?

Jeg begyndte at gå meget i byen som teenager, men jeg drak ikke på grund af kampsporten. I stedet fik jeg arbejde som dørmand på det diskotek, vi kom på. Allerede dengang havde vi startet vores egen lille bande på omkring 20 mennesker i Slagelse, inspireret af Grønjakkerne, som kom frem i 1980'erne. Min bedste ven, der desværre er død nu, havde en kammerat, der handlede med hash, og han var skideflink, og vi begyndte at gå i byen med ham. Vi flyttede sammen alle tre, og vi snakkede om, at amfetamin var begyndt at blive populært. Handlen startede i det små og sluttede i det store. Det var drengestreger, der blev alvorlige. Man har jo en forskruet tankegang. Vi rendte rundt og sagde til hinanden, at hvis ikke vi solgte det, så ville nogen andre bare gøre det. I dag kan jeg godt se, at det er totalt forkert, og som far til en søn på 18 år tager jeg dybt afstand fra det. Men det var sådan, det var.

Som 24-årig blev du idømt syv års fængsel for 3,5 kilo amfetamin. Hvordan ændrede det dit liv at komme i fængsel?

Det ændrede det på alle måder. Det gav mig losset til at blive rocker. Hvis jeg ikke var røget i fængsel, så tror jeg aldrig, jeg var blevet rocker. Så var jeg nok gået taekwondo-vejen og måske endt som professionel træner. En af mine elever endte som landstræner og blev senere borgmester i Slagelse, Sten Knuth.

Fængslet sendte mig lige ind i kløerne på fuldgyldige medlemmer af HA. Jeg fik et tæt forhold til HA'eren Rene Nøddekov Ludvigsen, som var dømt for drab, og fandt hurtigt ud af, at jeg ville være en del af den verden – uanset hvad min mor eller min søster ellers syntes om det. Broderskabet fascinerede mig, og når jeg så, hvilke gæster HA'erne fik i fængslet, så ville jeg være en del af det. Ligesom nogle vil i Jægerkorpset, eller nogle vil ind i politiet, var drømmen for mig at være en hardcore biker. Det broderskab, jeg havde haft i Slagelse, det kunne jeg få over hele verden hos dem.

Hvordan havde du det med, at din gode ven sad inde for drab – tænkte du ikke, at det var forkert?

Nej. Det er det paradoksale ved at være i miljøet. Jeg tænkte, at hvis ikke de gjorde det, så var der nogle andre, der ville. Ligesom i krig, hvor folk slår ihjel, selv om det egentlig er dødforkert. På samme måde tænkte man – her er nogle, der gerne vil slå mig ihjel, og så er jeg nødt til at svare igen. Og så må man tage den straf, der kommer. Almindelige mennesker ville jo stoppe og lade være, også fordi de aldrig ville acceptere den konsekvens at skulle sidde i fængsel i ti år og være væk fra sin familie, men den stopklods har man ikke som rocker.

Hvilke reaktioner fik du fra omverdenen?
Hos dem, der så op til menneskene i rockermiljøet, blev jeg jo en slags helt. Man får en enorm respekt. Men størstedelen af samfundet vendte ryggen til det. Kommer der en rocker ind i en butik, så tænker folk straks, at der bliver skudt lige om lidt. Det er ikke særlig behageligt. Jeg ville da hellere komme ind og være Michael Laudrup.

Som ung rocker kan man hurtigt tjene mange penge, mens det kan tage mange år at tage en lang uddannelse og arbejde sig op – var det også en del af årsagen til, at du gik ind i rockermiljøet?

Ja, dengang kunne jeg kun se lige kort frem. Hvis jeg kunne lave det om, ville jeg til enhver tid have taget en uddannelse. Så ville jeg have brugt de ni år i fængslet på at få en uddannelse, og så ville jeg i dag kunne tjene en god løn frem for at knokle på en jordplads til 20.000 kroner om måneden. Det er jo sådan, livet hænger sammen, på den lange bane vil man altid vinde på uddannelse.

Hvis et rockerbroderskab er rigtig tæt, hvordan kunne det så være, at du endte med at blive smidt ud af Bandidos alene på grund af nogle frække sms-beskeder til et andet medlems ekskone?

Der er nogle forskruede regler, som folk udefra nok ikke forstår. Som en journalist spurgte mig om engang: Kan du ikke se, at det er mærkeligt, at man ikke må skrive til en andens ekskone, men man godt må sælge narko og slå ihjel? Jo, men sådan er reglerne. Der står ikke i regelsættet, at man ikke må slå ihjel eller sælge narko, men der står, at man ikke må skrive for søde beskeder til andre medlemmers ekskoner.

Hvad siger det om fællesskabet, hvis man kan blive smidt ud på baggrund af det?

Der er ikke langt fra at hedde 'min bror' til 'din idiot'. Om morgenen kan du være brormanden, og om aftenen er du smidt ud og bare en idiot. Der er en meget hårfin balance, som er svær at forklare. Som jeg jokede med, dengang jeg blev smidt ud af Bandidos – i morges havde jeg 2.000 brødre, nu har jeg 2.000 fjender. Det går hurtigt. Og der kan man sige, at i en rigtig familie ville man jo tilgive sådanne småting.

Hvordan har det at været at forlade rockermiljøet og skulle blive en del af det etablerede samfund?

Det har været den hårdeste kamp nogensinde for mig. Jeg havde nok troet, at det ville være nemmere at blive accepteret i samfundet. Altså, det kommer, og det kommer stille og roligt, når folk ser, at jeg kører skraldebil eller kører med jord og knokler. For der er kun én måde at vise det på, tage skeen i den anden hånd og knokle.

Kan du få lov til at gå i fred, og føler du dig tryk?

Ja. Men jeg banker jo ikke på Bandidos' klubhus eller kommer på de lokale værtshuse eller diskoteker, hvor de går. Det er fuldstændig det samme, som at hvis du er blevet fyret som Føtex-medarbejder for at have stjålet fra kassen, så møder du ikke op dagen efter i kantinen – så vil du nok også blive bedt om at gå. Så jeg holder mig med mine venner og med mig selv og tilpasser mig.

Er der noget fra rockertiden, som du i dag angrer?

Man skal ikke fortryde noget fra sin fortid, man skal bare bruge det til det bedre i fremtiden.